

DIACONAAAT TEGEN DE WIND IN
JAARVERSLAG 2025 - DIACONIE EVANGELISCH-LUTHERSE GEMEENTE AMSTERDAM

TEKSTVERSIE – MAART 2026

INLEIDING

Solidariteit en barmhartigheid staan onder druk. Internationaal lijkt het recht van de sterkste te gelden. Ook in Nederland zien we ontwikkelingen die tegen de kernwaarden van het diaconaat ingaan. Een meerderheid van de Tweede Kamer stemde voor de strafbaarstelling van illegaliteit. Daarmee dreigt ook de hulp aan mensen zonder verblijfspapier strafbaar te worden. Ontwikkelings-samenwerking richt zich op ons eigen belang. De inzet voor het klimaat lijkt op zijn retour. De nationale en internationale ontwikkelingen zijn niet bepaald hoopgevend - maar dat is niet het hele verhaal. Geloofsgemeenschappen en maatschappelijke organisaties zetten daar hun overtuigingen, gestoeld op medemenselijkheid, tegenover. Daar blijven we in geloven.

In een opinieartikel over macht en tegenmacht in NRC (28 februari 2025) beschrijft historicus Ewout Kieft hoezeer we mismoedig kunnen worden van alle ontwikkelingen. Hij schrijft dat je je eigen handelen ook in het perspectief van een tegenmacht kunt zetten:

“Tegenmacht bieden hoeft helemaal niet zo groots of ingewikkeld te zijn. Het is, als het goed is, zelfs erg plezierig. Het begint met uiting te geven aan wat je belangrijk vindt, waar je je zorgen om maakt, van wie je houdt. En daar onverschrokken in te zijn, je niet te laten intimideren”.

Wij plaatsen het werk dat we in 2025 deden en waar we mee doorgaan in dat perspectief - of het nu gaat om het samenwonen in de hofjes, het werk van DNS Open Huis, de opvang in de gastenkamers, het voedselpunt in Haarlem en alle andere activiteiten in dit jaarverslag. Al dit werk laat zien dat we hoop houden, ook als we tegenwind ervaren.

1: GEMEENTEDIACONAAT

> In 2025 zijn 8 eenoudergezinnen en 20 ouderen met hulp van de diaconie op vakantie geweest. Deze vakanties werden georganiseerd door **SLOA**.

> Diakenen, vrijwilligers en diaconaal werkers **signaleerden** situaties waarin hulp gewenst was. In deze gevallen heeft de diaconie ondersteuning geboden, veelal in de vorm van een lening of (wanneer terugbetaling niet passend was) een gift.

> Tijdens de **Adventsactie** is in de twee brandpunten in Amsterdam € 3.661,89 ingezameld voor Bloei & Groei. De **Broodbankactie**, een gezamenlijk initiatief van het brandpunt Haarlem en de Protestantse Gemeente, leverde € 8.950,- op.

2: BRANDPUNTEN

a. Brandpunt Amsterdam Zuidoost / De Nieuwe Stad Open Huis

Dagelijks komen er **30 – 50** mensen in het Open Huis.

Wekelijks krijgen zo'n **700** mensen een voedselpakket door onze samenwerking met **Humanaid NOW**.

Ook een aantal Lutherse gemeenteleden ontvangt wekelijks een voedselpakket en enkele ouderen ontvangen regelmatig een aantal producten die ter beschikking zijn gesteld door het **Armoedefonds**.

Naast de voedselhulp biedt het Open Huis in samenwerking met o.a. **Youth with a Mission**, **SKIN**, **LOA Docters** en **Buurtteam** diverse activiteiten zoals naailes, computerles, bijbelstudie, Nederlandse taalles en inlooptsprekken voor medische en financiële hulp. In De Nieuwe Stad vonden tafelgesprekken plaats in samenwerking met ds. Gerrit Riemer en de ouderenwerker van de **PGZO**.

In 2025 werkten we goed samen met diverse externe partners:

> Door onze samenwerking met **Stichting Leergeld** kunnen ongedocumenteerde kinderen in Zuidoost via De Nieuwe Stad worden aangemeld voor een gratis fiets, laptop of andere schoolspullen;

> **Dokters van de Wereld** houdt maandelijks een medisch spreekuur bij De Nieuwe Stad;

> Via **Armoedefonds** deelden we schoolspullenpassen en Kruidvat-kaarten uit;

> Samen met **Binnenstad Advocaten** en **SKIN** organiseerden we een succesvol symposium over "Business And Prospects For All";

> Dankzij een grote donatie van **Crossroads** konden we in de zomer een "back to school" markt organiseren en een uitje naar Speelpark Duinoord.

> Naast de financiële **donaties** krijgen we diverse giften in natura zoals voedsel en kleding van onze partners, van buurtbewoners en van gemeenteleden uit De Nieuwe Stad.

Het Brandpunt organiseerde met ondersteuning van Elianne Schultz een uitje voor alle gemeenteleden en een bijeenkomst voor ouderen, wat een vervolg gaat krijgen in 2026.

b. Brandpunt Haarlem

> Vrijwilligers verzorgen een wekelijks **voedseluitdeelpunt** voor 18 tot 20 mensen met weinig leefgeld die niet in aanmerking komen voor de voedselbank; dankzij sponsoring door de Protestantse Bavo-gemeente kunnen bezoekers maandelijks ook 3 hygiëne-producten uitkiezen

> De maandelijkse **eetclub** voor kerk en buurt trekt meer belangstellenden dan er plek is; daarbij is er meer interesse uit de buurt dan uit de kerk. Op een avond koken 3 à 4 mensen.

- > De Lutherse Kerk Haarlem is **partner** van de **HATKA** (Haarlemse alliantie tegen kinderarmoede); diaconaal werker Gerjanne neemt deel aan de netwerkbijeenkomsten en aan de werkgroep die een vakantiekalender heeft uitgebracht met gratis/goedkope uitjes voor gezinnen met weinig geld.
- > In de maandelijkse **buurtkring** kunnen mensen aansluiten bij presentaties over uiteenlopende onderwerpen, afgesloten met een gezamenlijke lunch.
- > In april vielen we in de prijzen en konden we een dag gratis weg met de **MuseumPlusBus**. Samen met enkele ouderen van de Doopsgezinde kerk, die we hadden uitgenodigd, hadden we een mooie dag in het Zuiderzeemuseum in Enkhuizen.
- > De **voorjaarsstocht** ging naar boerderij Rijlaarsdam in Nieuwkoop.
- > Vanuit de kerk namen we weer met een kraam en hapjes deel aan **Sociaal Culinaire Haarlem**. Mede door de *beachflag* van de Lutherse kerk waren we zichtbaar aanwezig.
- > Zeer succesvol was weer de **Actie Vakantietas**, die we organiseerden in samenwerking met 16 kerken en met de **Speelgoedbank**, **SportSupport** en de **SSHO** (Somalische gemeenschap in Haarlem).
- > Tijdens de jaarlijkse **Agape-maaltijd** op 5 oktober vertelde Tineke den Hertog, coördinator ongedocumenteerden bij **Stem in de Stad**, over de praktijk waarin mensen zonder documenten leven.
- > Op 8 november kreeg dit voor een aantal gemeenteleden een vervolg: twee uur lang verzorgde ds. Sietse van Kammen met hun hulp een viering tijdens het **kerkasiel** voor de familie Babayants in Kampen.
- > **Spelletjescafé Mooie Boules** stelt hun ruimte, inclusief drankjes, gratis beschikbaar voor maatschappelijke initiatieven. Op 11 november hebben we daar met 16 buurtbewoners voor de eerste keer dankbaar gebruik van gemaakt. De diaconaal werker organiseerde dit samen met haar collega uit de Doopsgezinde kerk. Wordt in 2026 vervolgd.
- > Dankzij een gift voor het diaconale werk en in samenwerking met **stichting New Shoes**, **Stem in de Stad**, het **Leger des Heils**, de **ANWB** en het **Novacollege** konden we in december 85 mensen die dak- of thuisloos zijn blij maken met goede schoenen, die ze zelf kwamen uitkiezen bij de ANWB.
- > We werken actief samen met **Stem in de Stad**: we verwijzen naar elkaar door, er is een app-groep met lutheranen die meehelpen bij de eetvoorziening en we werken samen bij de organisatie van Allerzielen.
- > We hielden **kaartenacties** voor gevangenen, voor gewortelde kinderen (kerkasiel) en voor Amnesty International.

c. Brandpunt Amsterdam Stad

- > De kerkgemeenschap stelt ruimte beschikbaar in het gemeentecentrum Handboogstraat 4 voor een wekelijks inloophoudmoment van de **Regenbooggroep**. Dakloze gezinnen krijgen hier hulp bij het zoeken naar woonruimte; regelmatig worden er Op Eigen Kracht trainingen gegeven om de vrouwen te sterken in hun positie en hen meer zelfvertrouwen te geven in hun, vaak uitzichtloze, situatie. Vrijwilligers helpen bij het maken en uitdelen van soep. Met hulp van een boekhandel hebben we voor Sinterklaas-pakketjes gezorgd.
- > Kerkleden die slecht ter been zijn, kunnen nu op hoogtijdagen en soms op een reguliere zondag met de taxi naar de kerk komen. Inmiddels werken we goed samen met een gespecialiseerd taxibedrijf.
- > In de zomer organiseerden we een pastoraal-diaconale lunch; tijdens twee biologische vrijdagmiddagborrels, waarbij ook mensen van buiten de kerk aansloten, hebben we geld ingezameld voor een goed doel.

> In september zijn we gestart met diaconale vraaggesprekken, om mensen aan te moedigen eens een ander gesprek te voeren: Hoe gaat het nou echt met je? Wat is je hoop en angst? Waarin wil je de wereld helpen?

> Onze diaconaal werker was betrokken bij de organisatie van het gemeentefeest, waarvoor de hele lutherse gemeente inclusief de hofjes was uitgenodigd. Ook denkt zij mee met de organisatie van de concerten in de Ronde Lutherse Kerk. Bij elk concert is er ruimte om een diaconale doelgroep uit te nodigen die het concert gratis kan bijwonen.

> Met een aantal organisaties buiten de kerk hebben we een speciale band, waarbij we ruimte in de Handboogstraat ter beschikking stellen: **Choices** organiseert eens per maand een maaltijd voor asielzoekers die ook lhbt'i'er zijn en helpt hen te praten over werken, hoe je goed in Nederland kan landen en over andere vormen van integratie; **Levvel** organiseert in ons gebouw avonden waar jongeren met elkaar over hun (queer-) identiteit kunnen praten.

> Begin augustus 2026 vindt in Amsterdam de **World Pride** plaats met als thema "Unity". Brandpunt stad wil hierbij aansluiten met een kleinschalige internationale conferentie. We nodigen lutheranen uit, afkomstig uit verschillende landen, die zich bezighouden met 'inclusief kerk-zijn' waar het gaat over LHBTIQ+.

Een voorbereidingsgroep heeft een opzet gemaakt rond het thema '*Strategieën voor gesprek binnen kerkelijke contexten*', met ruimte voor uitwisseling, reflectie en onderlinge steun. Dankzij eigen contacten en contacten met **Kerk in Actie** en de **Lutherse Wereldfederatie (LWF)** zijn potentiële deelnemers benaderd.

d. Huisgemeente Alkmaar

In januari 2025 is de laatste lutherse eredienst gehouden in de Lutherse Kerk aan de Oudegracht. De werkgroep in Alkmaar ziet te weinig draagkracht om de kerkdiensten te organiseren. De gemeenschap blijft bestaan en blijft ook actief omzien naar elkaar. Voor het kerkgebouw en 't Swaenenest (het grachtenhuis naast de kerk, dat bezit is van de diaconie) zullen we een andere bestemming moeten vinden. Eind 2025 is besloten om de gezamenlijke panden zowel te huur als te koop te zetten in de huidige vorm.

3: MAARTEN LUTHER KERK

Met de Maarten Luther Kerk zijn we als gemeente en als diaconie aanwezig in de Amsterdamse Rivierenbuurt. Vaste activiteiten die we ook het afgelopen jaar weer organiseerden zijn de maandelijkse **buurtmaaltijd** met aansluitend een **stilteviering** en de wekelijkse **ouderenkring**. In 2025 was niet alleen sprake van groei in gebruik, verhuur en deelname aan activiteiten; ook het aantal activiteiten was fors meer dan in voorgaande jaren, onder andere dankzij samenwerking met het **Stadsdeel** en **Stadsdorp Rivierenbuurt**.

> We organiseerden een herdenkingsbijeenkomst op 4 mei (zie ook hieronder, **8b: Herinneringsvenster**) en een bevrijdingsmaaltijd op 5 mei, allebei druk bezocht.

> Onze diaconaal ondernemer sloot regelmatig aan bij een netwerk-overleg van **Rijnbuurt West**. Diverse sociale partners weten de Maarten Luther Kerk steeds beter te vinden, als locatie waar de buurt kan samenkomen en waar sociale buurtactiviteiten kunnen plaatshebben, zoals een preventie-markt, een buurtconcert en een groot buurtevent met enkele honderden bezoekers.

> We ontvingen voor het eerst een **vrouwencirkel**. Dit is een spirituele groep onder begeleiding van professionele therapeuten. Zij brengen vrouwen uit de buurt, die uit een kwetsbare situatie komen, samen om elkaar te versterken. Zij blijven ook in 2026 maandelijks terugkeren.

> De buurtmaaltijd trok structureel meer mensen, waardoor we het team van vrijwillige koks konden uitbreiden; vrijwel allemaal uit de buurt van de kerk. Door de diverse activiteiten haken telkens weer nieuwe mensen aan bij de buurtmaaltijd. Steeds meer mensen bezoeken ook de aansluitende stilte-viering.

> **The Spirit of Amsterdam** was dit jaar weer bij ons te gast met een theatervoorstelling.

> December stond bol van gezellige en warme activiteiten: een uitgebreide buurtmaaltijd, Open MLK, de kerstlunch en de kerstnachtdienst.

We verwelkomden we onze Deense, Finse en lutherse vrienden uit Rotterdam, die hun kerstdienst in de MLK hielden.

Een hoogtepunt was het buurtconcert, een week vóór kerst, met Matteo Mijderwijk. Hij gaf een concert en na de pauze zongen we samen oude klassiekers uit het liedboek, rondom de vleugel in een sfeervolle ambiance.

In 2025 liep het **beleidsplan** voor de Maarten Luther Kerk af. Met de MLK willen we aanwezig zijn in de Rivierenbuurt en dat lukt ons ook; we zien in de tweede helft van 2025 een groei van maatschappelijke verhuur. Tegelijk is het aantal eigen activiteiten in de MLK beperkt. We moeten nu bepalen hoe we verder gaan. Er ligt een voorstel met drie scenario's, dat aan de kerkenraad wordt voorgelegd: 1) het kerkgebouw verkopen; 2) het gebouw behouden en commercieel uitbaten, waarbij de eigen activiteiten beperkt zijn; en 3) de komende drie jaar investeren in de opbouw van eigen activiteiten en verhuur aan maatschappelijke initiatieven.

De diaconie is voorstander van het derde scenario. In 2026 zal de kerkenraad zich hierover uitspreken.

4: GASTHUIZEN

Ook in 2025 vervulden de gasthuizen In de Waard en In de Roos een belangrijke rol in het bieden van tijdelijke opvang. Mensen die geen passende woonplek hebben, kunnen voor maximaal drie maanden terecht in één van beide gasthuizen. De huisoudsten, ondersteund door huisvrienden, zetten zich in om het verblijf van de gasten zo goed mogelijk te laten verlopen. Dat vraagt veel, want gasten verblijven hier in een kwetsbare periode van hun leven. Tegelijkertijd gebeuren er mooie dingen en zijn we blij dat we zo direct steun kunnen bieden aan mensen die geen andere plek hebben. Een mooi moment was de geboorte van een zoontje van één van de gasten.

5: HOFJES

a. Lutherhof

> Met ingang van 1 januari 2025 heeft de Lutherhof nieuwe huismeesters: Tjerk Huizenga en Marit van Tienen volgden Wytske Boom op, van wie eind januari groots afscheid is genomen. Vanwege de renovatie van de dienstwoning konden Tjerk en Marit hier pas in mei hun intrek nemen. Ze hebben inmiddels hun draai gevonden en er is een prettige samenwerking met de bewoners en het bestuur.

> In 2025 is de verduurzaming van de Lutherhof na 3 jaar afgerond. Als laatste zijn de woningen op de eerste en tweede verdieping voorzien van Fineoglas (vacuüm), waardoor de isolatie en daarmee wooncomfort flink is verbeterd. De verduurzaming werd mede mogelijk gemaakt dankzij een grote bijdrage van het OMVH en subsidies van de overheid.

Daarnaast is het periodiek schilderwerk aan de straatkant afgerond; aan de tuinzijde resteert nog de top verdieping.

b. Augustanahof

In de Augustanahof zijn in 2025 geen bewonerswisselingen geweest. Aan het eind van het jaar bereikte ons het droeve bericht dat een bewoonster, die hier vanaf de stichting van de Augustanahof woonde, was overleden. De leefgemeenschap, waar jongeren en ouderen samenwonen, leeft met elkaar mee en staat voor elkaar klaar. Iedere zondag is er een vesper waar ook buurtbewoners welkom zijn. De hofkamer werd regelmatig gebruikt voor de buurtmaaltijd en verhuren.

c. Balistraat

Het voormalige politiebureau wordt verbouwd tot een woon- en leefgemeenschap met twintig appartementen, drie gastenkamers en vier maatschappelijke ruimten op de begane grond. Het hof bouwt voort op de lange Lutherse traditie van 'goed wonen' en wordt een herkenbare ankerplaats waar dienstbaarheid, gastvrijheid en verbinding centraal staan, zowel binnen de gemeenschap als richting de buurt.

> In 2025 is er op veel fronten gewerkt aan de realisatie. In de **ontwikkelcommissie** bespreken het OMVH, de architecten en de projectontwikkelaar de grote lijnen van de ontwikkeling. Een **bouwcommissie** werkt aan de technische aspecten en er is een **adviescommissie** die over de inhoudelijke invulling van het hof adviseert. Tussen deze drie commissies is er zorgvuldige afstemming.

> Twee leden van de adviescommissie hebben deelgenomen aan een **trainingsweekend** van de School voor Leefgemeenschappen. Zij hebben over de inhoud gesproken en de visie verder ontwikkeld.

> In mei stemden diaconie en de kerkenraad definitief in met de ontwikkeling van de nieuwe hof, waarna we zijn gestart met het werven van de **kwartiermakers**. Uit 50 potentiële kandidaten hebben we er 8 gekozen. Samen met de School voor Leefgemeenschappen hebben we voor hen een training georganiseerd met aandacht voor het leven in een leefgemeenschap, de manier waarop de kwartiermakers zich organiseren en hoe ze tot besluiten kunnen komen.

> Dankzij het werk van het OMVH met de projectontwikkelaar DiD zijn dit jaar achtereenvolgens het **Voorlopig Ontwerp** (februari), **Detail Ontwerp** (mei) en **Technisch Ontwerp** (december) goedgekeurd. Ook binnen diaconie en kerkenraad is besloten tot verdere voortgang van het project en is de verhoging van het budget, vanwege inflatie en gestegen kosten, goedgekeurd.

> De **realisatieovereenkomst** met de aannemer is in december getekend. Het verlenen van de vergunning heeft, door vertraging vanuit de gemeente, op zich laten wachten, maar in januari 2026 zal volgens planning begonnen worden met de sloop en aansluitend de bouw.

6: OUDE MANNEN EN VROUWEN HUIS (OMVH)

Het OMVH krijgt haar inkomsten voor een groot deel uit de opbrengst van de verhuur van gebouw De Wittenberg (Nieuwe Keizersgracht). Als Diaconale Instelling geeft OMVH financiële ondersteuning aan de diaconie om het werk van de diaconie mogelijk te maken.

> De hotelbezetting van Wittenberg is dit jaar goed op peil gebleven en daarmee ook de inkomsten van OMVH. Naar het oordeel van het bestuur en van de beheerder van het gebouw – fa. Koeter – verliepen de onderhoudswerkzaamheden echter te traag. Hierover is gereclameerd. Met de komst van een nieuwe *general manager* zijn onderhoudsplanning en werkzaamheden aanzienlijk verbeterd. Hierover vindt regelmatig overleg plaats tussen bestuur en exploitant EDYN.

> Het door OMVH ingestelde verduurzamingsfonds is gecontinueerd. Met de financiering uit dit fonds werd verdere verduurzaming van de Lutherhof en de Maarten Luther Kerk in 2025 mogelijk gemaakt.

7: LUTHER MUSEUM AMSTERDAM (LMA)

Het museum– en daarmee de Luther Collectie Amsterdam (LCA) - kan zich verheugen in een toenemende belangstelling. Het Luther Museum had succesvolle tentoonstellingen die diaconaal relevant waren. Het museum krijgt dan ook meer en meer landelijke erkenning als hoeder van Luthers erfgoed. Mede op initiatief van OMVH is breder overleg tussen Lutherse fondsen en LMA tot stand gekomen.

Diaconaal werker Lisanne Bouma werkt naast Brandpunt Amsterdam Stad ook voor het Luther Museum. Zij legt verbinding met de buurt en met maatschappelijke organisaties. Zo heeft ze contacten gelegd met de **Feniksgroep** van het **Wereldhuis** en geeft zij regelmatig rondleidingen voor bezoekers van **Huis van de Tijd**. Zij was betrokken bij de organisatie van buurtactiviteiten, zoals concerten en een karaokeavond in het kader van de tentoonstelling 'Zing'. Daarnaast heeft zij de tentoonstelling, die volgend jaar georganiseerd wordt in het kader van de World Pride, voorbereid.

8: DIACONIE – PROJECTEN, ORGANISATIE

a. Strafbaarstelling illegaliteit

In 2025 speelde in Nederland een lange politieke en maatschappelijke strijd rond de strafbaarstelling van illegaliteit. Deze ontwikkelingen maakten deel uit van de bredere aanscherping van het Nederlandse asielbeleid in 2025 en leidden tot veel politieke discussie over effectiviteit, uitvoerbaarheid en ethiek van het strafbaar stellen van verblijf zonder vergunning. Als onderdeel van **Netwerk DAK** hebben we ons uitgesproken tegen de strafbaarstelling en hebben we deelgenomen aan de campagne 'Kiezen voor medemenselijkheid'.

b. Herinneringsvenster

Op een raam van ons diaconaal centrum in de Maasstraat staan de namen van Joodse bewoners van de Huizen Kemper vermeld die in de Tweede Wereldoorlog om het leven zijn gekomen. Dit herinneringsvenster is een gezamenlijk initiatief van de diaconie en de bewonerscommissie van de Huizen Kemper. Jaarlijks houden we op 4 mei een herdenking bij het namenvenster en in 2025 organiseerden we gezamenlijk een bijeenkomst waarbij we aansloten bij het landelijke herdenkingsprogramma **Open Joodse Huizen**. In de Maarten Luther Kerk heeft ds. Marieke Brouwer de bezoekers welkom geheten, waarna Prof. Willem de Haan een lezing gaf over de Joodse Musici uit de Rivierenbuurt die in de oorlog uit het Concertgebouworkest zijn ontslagen. Aansluitend konden bezoekers in vier huizen horen over de Joodse bewoners die daar tot aan de razzia's tijdens de Tweede Wereldoorlog hebben gewoond.

c. Jeugdzorg

In de jaren '80 van de 20e eeuw gingen de voogdij- en jeugdzorgtaken van het Luthers Weeshuis over in Spirit. Spirit ging per 1 juli 2020 samen met de Bascule en werd **Levvel**. We blijven verbonden met Levvel door nieuwe projecten, waarvoor geen of onvoldoende subsidie is, mogelijk te maken.

> Van 2023-2025 steunden we de oprichting en scholing van het UniQ-team. Het UniQ-team verzorgt nu een aanbod voor jongeren met vragen over hun genderactiviteit en seksuele

oriëntatie. Dit is belangrijk voor het mentale welzijn, kwaliteit van leven, sociaal functioneren en veiligheid.

> In 2025 hebben met Levvel gesproken over een nieuw meerjarenprogramma dat we vanaf 2026 zullen gaan steunen. Samen hebben we gekozen voor een hulpprogramma voor jongeren die kans lopen om dakloos te raken en voor hun omgeving, die zodra de jongeren 18 jaar zijn niet meer in aanmerking komt voor zorg die voor jongeren wordt gegeven. Het programma beoogt deze overgang goed te laten verlopen.

d. Duurzaamheid

> Als Lutherse gemeenschap nemen we deel aan de **werktafel duurzaamheid** van de PKA, waarin gewerkt wordt aan bewustwording van duurzaamheid op de verschillende kerkplekken en brandpunten. Het is een plek om elkaar te inspireren, ideeën uit te wisselen en elkaar te versterken.

> We hebben samen met Natuurhub Amsterdam geïnvesteerd in de ontwikkeling van een nieuwe app voor het programma **Microbattle**. Deze app daagt groepen uit om duurzame keuzes te maken in het dagelijks leven. Om de nieuwe app uit te proberen en de kinderziektes eruit te halen, hebben we een eigen microbattle gedaan, waaraan de medewerkers van de diaconie, het Luther Museum en enkele predikanten meededen, alsook medewerkers van Natuurhub. Op basis van die ervaringen wordt de app verder aangepast.

e. Steun aan Lutherse Gemeenten

De diaconie heeft al geruime tijd de mogelijkheid om diaconale initiatieven van Lutherse Gemeenten elders in Nederland te ondersteunen. Het gaat dan om projecten waar een diaconale spits in zit, waar vrijwilligers vanuit de gemeente bij betrokken zijn en die ook een vervolg krijgen als de steun vanuit onze diaconie na één of enkele jaren eindigt.

> We hebben dit jaar vier Lutherse Gemeente steun gegeven: Groningen-Stad voor de organisatie van vredesvieringen, Groningen Oost voor het koffiefietsproject in Stadskanaal, Utrecht voor vervoer van kerkleden uit Zeist naar Utrecht en het project Jonge Zinzoekers waar de Lutherse Gemeente Almere bij betrokken is.

> In 2024 hebben we steun gegeven voor het aanstellen van een diaconaal werker in Utrecht. De sollicitatieprocedure bleef toen zonder resultaat. Inmiddels heeft de Lutherse Gemeente een medewerker gevonden die in de tweede helft van 2025 is begonnen.

f. Binnenland

De werkgroep binnenland is in 2025 twee keer bij elkaar gekomen om de verzoeken van zowel de vaste partners als nieuwe aanvragers te bespreken. Op basis hiervan heeft de werkgroep voorstellen gedaan voor de ondersteuning van organisaties in Nederland, maar met name in Amsterdam, Haarlem en omgeving. De voorstellen zijn door de diaconie overgenomen.

g. Buitenland

De werkgroep buitenland is in 2025 twee keer bij elkaar gekomen om voorstellen te doen voor de ondersteuning van werelddiaconale projecten. Het grootste deel van de steun wordt via de **Lutherse Wereldfederatie** en **Kerk in Actie** gegeven. De werkgroep heeft een selectie gemaakt van de projecten die deze twee organisaties aan de diaconie hebben voorgelegd. Daarnaast werd steun aan enkele projecten voorgesteld waar een relatie mee bestaat.

Nieuw is de steun aan organisaties die zich inzetten voor vluchtelingen aan de randen van Europa, die we via de **Haëllastichting** ondersteund hebben. De diaconie heeft de voorstellen overgenomen. In de voorjaarsvergadering hebben we online overleg gehad met Julia Brummer,

onze contactpersoon bij de Lutherse Wereld Federatie. De steun aan het voedselprogramma van de Maarten Lutherkerk in Paramaribo liep ook in 2025 door.

h. Noodhulp

Gedurende het jaar ontvingen we verzoeken voor bijdragen voor noodhulp. Om snel op de verzoeken in te kunnen spelen, nam het dagelijks bestuur de besluiten om steun te geven aan projecten van de Lutherse Wereldfederatie en Kerk in Actie en de NLG. Daarnaast honoreerden we een rechtstreekse aanvraag van de Lutherse Gemeente in Bethlehem. De diaconie heeft deze besluiten bekrachtigd. Met een bedrag van € 40.000 ondersteunden we projecten in de Palestijnse gebieden, Oekraïne, Oost-Tsjaad en Indonesië.

i. Communicatie

> In 2025 hebben we onze **website** helemaal vernieuwd.

> In februari kwam ons **Jaarbericht** uit in een gedrukte oplage van 2.000 exemplaren. Met het oog op de houdbaarheid hebben we de informatie tijdlozer gemaakt zonder dat die aan relevantie inboet.

> Tot en met het laatste nummer van gemeenteblad Bij de Tijden hebben we hieraan onze bijdragen geleverd. We laten het diaconale Jaarbericht vanaf 2026 opgaan in een nieuwe, gezamenlijke krant van de Lutherse Gemeente, waar we actief aan zullen bijdragen.

> De Diaconale Info is in 2025 **Diaconale Nieuwsbrief** geworden en 6x uitgekomen; naast 4 reguliere edities 2 aankondigingen, respectievelijk gewijd aan de onthulling van het kunstwerk op de gevel van de Lutherse Kerk op het Spui en aan de afsluiting van de diaconale adventsactie. We hebben de vormgeving meer in lijn gebracht met de nieuwsbrieven van de brandpunten Haarlem en Amsterdam Stad.

> Tijdens de zomermaanden hebben we met het Luther Museum Amsterdam en Brandpunt Amsterdam Stad bijgedragen aan de campagne '500 jaar lutheranen in 750-jarig Amsterdam', die erop gericht was om de lutherse plekken in Amsterdam onder de aandacht van een breder publiek te brengen.

j. Bestuur

De diaconie vergaderde vijf keer en het Dagelijks Bestuur (DB) zes keer. In april vergaderde het DB samen met het College van Kerkrentmeesters. In oktober vond de vergadering van de zogenaamde gehaktcommissie plaats, waarin de jaarrekeningen en begrotingen van de diaconie, de Lutherhof, het OMVH, het Luther Museum Amsterdam en het College van Kerkrentmeesters werden besproken.

k. Pinkstercafé

Het Pinkstercafé had dit jaar als thema 'Diaconaat tegen de wind in'. 50 Deelnemers bezochten de Maarten Luther Kerk. Diverse partnerorganisaties en leden van onze Lutherse achterban waren aanwezig.

Op 5 plekken in de kerk werden aspecten van het diaconale werk van onszelf en partners gepresenteerd. Er waren twee sprekers: Elise Kant, directeur van de Haëlla stichting en Joost van de Bogert, pastoraal manager van Stem in de Stad. Elise ging in op de kracht van onderaf: mensen die ondanks alles in actie komen. Joost ging in op de unieke positie van de kerk: een beweging die zich niet verenigt voor eigen doelen, maar begeistert wordt om zich naar buiten te keren. De bijeenkomst werd afgesloten met een soepmaaltijd.

I. Jaarvergadering

Op 14 oktober vond de jaarvergadering plaats voor de achterban van de diaconie. In het centrale programma ging het over diaconale presentie vanuit het besef dat God zich laat kennen met de naam Ik zal er zijn. In het programma is stil gestaan bij het werk van de diaconie en hoe wij aanwezig zijn in de samenleving. Daarnaast heeft Pablo Eppelin Ugarte verteld over het **Wereldhuis** in Amsterdam. Tot slot stelde Elianne Schultz twee mensen voor die eerder ongedocumenteerd waren. Ze vertelden over de steun die ze hebben gekregen en beschikken inmiddels over een verblijfsvergunning.

m. Onveiligheid

In het najaar van 2025 hebben wij signalen ontvangen over gevoelens van onveiligheid binnen het diaconale werk. Naar aanleiding hiervan hebben de voorzitter en de algemeen secretaris van de diaconie, in overleg met de externe vertrouwenspersoon, het Landelijk Buro Integriteit & Vertrouwenspersonen opdracht gegeven voor een signaalonderzoek. Twee onderzoekers van dit bureau hebben gesprekken gevoerd. Eind 2025 hebben wij een rapport ontvangen met conclusies en beleidsmatige aanbevelingen. Er zijn en worden maatregelen genomen met betrekking tot de specifieke situatie en de beleidsmatige aanbevelingen zullen geïmplementeerd worden. De conclusies hebben er niet toe geleid dat personen niet langer betrokken kunnen zijn bij het diaconale werk.

n. Bedrijfsbureau

In 2025 hebben we stappen gezet in de voorbereiding van de oprichting van een **bedrijfsbureau**. Dit voornemen maakt deel uit van de bredere ontwikkeling om de organisatiestructuur toekomstbestendig te maken en bestuurders duurzaam te ontlasten.

> In dit verslagjaar zijn de uitgangspunten vastgesteld, is voortgebouwd op eerdere inventarisaties van taken en kosten en is besloten een kwartiermaker aan te stellen die de verdere uitwerking en implementatie ter hand neemt.

> Een begeleidingsgroep heeft de opdracht en randvoorwaarden uitgewerkt gekregen, inclusief de beoogde taken, governance en positionering van het bedrijfsbureau binnen de ELGA. Daarmee is in 2025 de basis gelegd voor een bureau waarin ondersteunende taken zoals vastgoedbeheer, vermogensbeheer, financiële processen, communicatie, personeelszaken en ICT worden gebundeld, met een duidelijke afbakening ten opzichte van pastorale en diaconale verantwoordelijkheden. Het doel is een operationeel bedrijfsbureau medio 2027.

o. Afdrachtregeling

In de zomer van 2024 ontvingen we een bericht van de synode van de PKN waaruit bleek dat de regeling voor het quotum en de solidariteitskas zodanig zouden gaan veranderen dat we aanzienlijk meer zouden moeten gaan afdragen aan de landelijke kerk. Het zou om een stijging van circa € 80.000 gaan. Een groep vertegenwoordigers van kerkrentmeesters en diakenen uit de grote steden verenigden zich, aangezien zij met een stijging van dezelfde orde van grootte te maken kregen. Martin Teunissen heeft deelgenomen aan de overleggen van deze groep en daarover contact gehouden met zowel de diaconie als de kerkrentmeesters van de ELGA. In 2025 heeft deze groep besloten om een kerkjurist te vragen om ons bij te staan in de bezwaarprocedure die we gestart waren. Er leefde echter een breder verzet in het land, wat heeft geleid tot een groot aantal bezwaren. De kleine synode heeft in eerste instantie besloten om de nieuwe regeling rond de solidariteitsheffing terug te trekken en een kerkbreed gesprek te organiseren over solidariteit. Daarmee bleven de bezwaren over de nieuwe regeling voor het quotum staan. Vlak voordat de zitting van het CCBB zou plaatsvinden besloot de kleine synode

ook deze regeling terug te trekken. Er gaat aan een nieuwe regeling gewerkt worden, waarbij is toegezegd dat in contact met de plaatselijke gemeenten te doen.

p. Diaconaal Centrum

De diaconie heeft een team van vijf diaconaal werkers, een communicatiemedewerker, een secretaresse en een algemeen secretaris. In 2024 startte een manager bedrijfsvoering en bestuurszaken. Helaas bleek dat er geen goede match was, waardoor hij aan het eind van zijn jaarcontract de organisatie heeft verlaten. Zijn taken worden opgevangen door de secretaresse en de algemeen secretaris. Daarnaast is er een ZZP'er aangetrokken die een aantal bedrijfsprocessen in kaart brengt. Samen met de algemeen secretaris heeft hij de protocollen vernieuwd.

> Een aantal personeelsleden heeft een BHV training gevolgd.

> De diaconaal werkers hadden al langer regelmatig een intervisiebijeenkomst. Op hun verzoek wordt deze nu door een externe begeleider geleid.

> De IT-omgeving van de diaconie was verouderd. Medewerkers werkten vanaf een NAS waarvan de technische levensduur verlopen was. Daarnaast waren we niet tevreden over de IT-provider. We hebben verschillende aanbieders benaderd en zijn in zee gegaan met Officebox, die ons systeem gemigreerd heeft naar de Office-Cloud, waardoor we nu makkelijker vanaf verschillende locaties kunnen werken. Daarnaast is er meer oog voor beveiliging van ons systeem en de gegevens. Omdat Microsoft een Amerikaans bedrijf is, zorgt Officebox voor back-ups in Europa.